

Hur långt ska våra mejerier få gå?

Under en lång tid har våra ekonomiska föreningar och då främst mejerierna ökat sin styrning av oss och minskat medlemsnyttan. Några exempel på detta är att vi numera måste äga våra mjölktankar själva, att lägsta hämtningsmängd höjts samt att vi nu kan få stå för hela kostnaden om vi råkar få antibiotika i mjölktanken. Förut delade vi kollektivt på den risken om det inte var ett upprepat problem.

Numera är det inte självklart att den som vill bli mjölkproducent kan bli det eftersom mejerierna inte tar in nya medlemmar om det inte passar mejeriernas mål om hur mjölkproduktionen ska se ut framöver. Inga uppbundna kor, inga små besättningar med mera.

ÖVERVAKNING OCH STYRNING

Från att från början ha varit till för att samla utbudet och få upp priset har mejerierna gått till att övervaka och styra våra företag på gårdsnivå.

Det mesta kan nu ursäktas med "kundkrav" och att det "krävs" för att vara relevant på marknaden. Om inte vi gör de här kontrollerna kommer kunderna kräva att få göra besök på gårdsnivå, det är en annan förklaring till varför kontrollerna hela tiden ökar.

Självförtroendet att säga nej till fler krav verkar minska för varje fusion inom mejeriföretagen.

KRÄVER MER ÄN LAGEN

Det värsta är dock den eskalering som skett under de senaste fem åren. Både vad gäller certifieringen via Svenskt Sigill och Arlagården går nu kraven över vad lagen kräver. Vår möjlighet till integritet i våra egna företag minskar alltmer när mejeriföretagen kräver allt fler uppgifter om antal djur och utformning av inredning och annat på gården. Det ställs krav på hur vi sprider vår gödsel och att markkartering ska finnas. Byråkratin och frustrationen på gårdsnivå ökar hela tiden.

KLIMATPÅVERKAN SKA BLI BETALNINGSGRUNDANDE

Fokus ligger nu allt mer på klimat och klimatåtgärder. Beräkningar måste göras för att få full betalning för mjölken. Med detta erkänner vi att våra mjölkkor är en belastning för klimatet vilket är helt felaktigt enligt oss eftersom det handlar om ett evigt kretslopp, något som IPCC nu också stödjer i stor utsträckning.

Arla tar nu ytterligare ett steg när den enskilda gårdens klimatpåverkan ska bli betalningsgrundande. Övriga mejerier hänger förmodligen på inom en snar

framtid. Detaljerna är ännu oklara men det vi hittills fått veta antyder att vi nu får ytterligare mindre handlingsutrymme eftersom till exempel proteineffektivitet ska ingå.

FRIVILLIGT BLIR OBLIGATORISKT

Vis av tidigare erfarenheter från hur Arla har hanterat kvalitetsprogram med mera, vet vi att allt som nu är frivilligt inom en kort tid blir obligatoriskt. Även här ser vi hur lågt självförtroende som mejerierna har eftersom de inte vågar stå emot klimatrörelsen. Eller är detta ett led i att styra oss för att ytterligare sänka produktionskostnaden på gårdsnivå? Så att tjänstemännen inte behöver öka mjölkpriset? Den enda parameter som konsekvent lämnas utanför vid allt tal om hållbarhet är ju lönsamheten.

OACCEPTABEL UTVECKLING

Var detta verkligen meningen med att bilda de kooperativa mejerierna? Hur länge ska vi tolerera att mejerierna går allt längre i sin detaljstyrning av oss på gårdsnivå? Vi uppmanar alla att gå på krets- möten och medlemsmöten för att tydligt visa att den här utvecklingen är oacceptabel. Glöm inte att det som ett mejeri gör nu, följs av de andra efter ett tag.

Styrelsen för Sveriges Mjölkbönder

Sveriges Mjölkbönder startades 2006 med syftet att öka lönsamheten och förbättra villkoren för svensk mjölkproduktion. Det ingår en prenumeration på Lantbrukets Affärer i medlemskapet och därmed lyfter tidningen de frågor som är relevanta för oss. www.sverigesmjolkbonder.se

ORDFÖRANDE
Stefan Gård
070-622 22 33
stefan.gard@hotmail.com

VICE ORDFÖRANDE
Claes Jonsson
070-301 09 31
bankebolet@gmail.com

SEKRETARIAT
Filippa Böckman Fribing
040-40 86 82
filippa@lime.nu